Program Wychowawczo-profilaktyczny

Szkoły Podstawowej we Włodzicach Wielkich

15 września 2017 r.

Podstawa prawna:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej
2. Konwencja o prawach dziecka
3. Ustawa Prawo Oświatowe z dnia 14 grudnia 2016 r.
4. Statut Szkoły Podstawowej
5. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej

Misja szkoły

Kształcimy uczniów na miarę XXI wieku, radzących sobie w zmieniającym się współczesnym świecie oraz stawiających czoła coraz bardziej wymagającej rzeczywistości. Szkoła jest placówką działającą na zasadach partnerstwa, przyjaźni, szacunku i życzliwości. Nauczyciele w pracy dydaktyczno-wychowawczej kierują się dobrem uczniów, troszczą się o ich bezpieczeństwo i zdrowie, kształtują właściwą postawę moralną i obywatelską, dążą do pełnego rozwoju osobowości.

Wizja szkoły

Szkoła to placówka przyjazna dziecku, bezpieczna, stwarzająca optymalne warunki rozwoju intelektualnego i emocjonalnego uczniów, gwarantująca atrakcyjne i skuteczne nauczanie. To szkoła, której nadrzędnym celem jest wychowanie człowieka kulturalnego, odpowiedzialnego, aktywnego, twórczego, wrażliwego, otwartego na potrzeby drugiego człowieka, mającego poczucie więzi ze swoim miastem, regionem, ze swoją Ojczyzną, człowieka prawego i tolerancyjnego.

Model absolwenta

Nasz absolwent:

1) ma poczucie własnej godności i wartości,
2) potrafi zastosować w praktyce wiedzę i umiejętności,
3) jest dobrze przygotowany do następnego etapu nauki,
4) szanuje wielowiekowe dziedzictwo kulturowe,
5) odróżnia dobro od zła w oparciu o uniwersalne wartości,
6) rozumie innych i potrafi z nimi współpracować,
7) radzi sobie ze stresem,
8) jest otwarty na innych, szczery i życzliwy,
9) jest asertywny,
10) jest kulturalny i odpowiedzialny,
11) ma poczucie humoru,
12) dba o swoje zdrowie i otoczenie,
13) jest wizytówką naszej szkoły.

Strategia wychowawczo-profilaktyczna

Profilaktyka - proces wspomagania człowieka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu, a także ograniczenie i likwidowanie czynników blokujących i zaburzających zdrowe życie

Wychowanie - proces wspomagania dziecka w rozwoju, ukierunkowany na osiągnięcie pełni dojrzałości: fizycznej, psychicznej, społecznej i duchowej.

Głównym założeniem działalności wychowawczo - profilaktycznej szkoły jest przygotowanie uczniów do świadomego, zdrowego życia, wyposażenie ich w umiejętności niezbędne do prawidłowego funkcjonowania na dalszych etapach nauki. Ważnym elementem procesu wychowawczego jest rozwijanie wspólnoty rówieśniczej, zdolnej do udzielania pomocy i wsparcia potrzebującym, pracy w wolontariacie. Wspólnoty, która chętnie ze sobą przebywa, razem uczy się, pracuje i bawi.

Indywidualny rozwój poszczególnych jednostek to kolejny filar działalności wychowawczej – rozwijanie ambicji i adekwatnych aspiracji młodych ludzi.

Najważniejszą zasadą wychowania w naszej szkole jest dawanie dobrego przykładu przez osoby dorosłe – dyrektora, nauczycieli, pracowników szkoły tj. przestrzeganie zasad i norm, na których opiera się życie szkoły.

Program został opracowany w czterech obowiązujących obszarach.

Zadania i treści wychowawczo-profilaktyczne dla klas I-III

Obszar	**Zadania wychowawczo-profilaktyczne**
Zdrowie-edukacja zdrowotna	• zapoznanie z podstawowymi zasadami dbałości o zdrowie własne i innych, kształtowanie umiejętności kreowania środowiska sprzyjającego zdrowemu stylowi życia; • zapoznanie z zasadami zdrowego, racjonalnego odżywiania się, higieny osobistej i aktywności fizycznej; • przygotowanie do podejmowania działań mających na celu zdrowy styl życia w aspekcie fizycznym i psychicznym; • kształtowanie postawy odpowiedzialności za własne zdrowie; • rozwijanie umiejętności podejmowania działań na rzecz ochrony przyrody w swoim środowisku; • kształtowanie umiejętności analizy zjawisk przyrodniczych, rozumowania przyczynowo-skutkowego; • uświadomienie wpływu przyrody nieożywionej na życie ludzi, zwierząt i roślin; • kształtowanie wytrwałości w działaniu i dążeniu do celu, umiejętności adekwatnego zachowania się w sytuacjach zwycięstwa i porażki

Relacje – kształtowanie postaw społecznych	• kształtowanie podstawowych umiejętności komunikacyjnych, • rozwijanie umiejętności formułowania prostych wniosków na podstawie obserwacji i własnych doświadczeń, • kształtowanie umiejętności przestrzegania obowiązujących reguł, • kształtowanie umiejętności nawiązywania i podtrzymywania relacji z rówieśnikami, rozpoznawania ich potrzeb, zgodnej współpracy z innymi, z zachowaniem obowiązujących norm i reguł kultury osobistej, • przygotowanie do sprawiedliwego i uczciwego oceniania zachowania własnego i innych ludzi, • zapoznanie z podstawowymi prawami i obowiązkami wynikającymi z roli ucznia oraz członka szkolnej społeczności, rodziny i kraju, • rozwijanie empatii, umiejętności podejmowania działań mających na celu pomoc słabszym i potrzebującym, umiejętności rozwiązywania konfliktów i sporów
Kultura- normy i wzory zachowań	• kształtowanie gotowości do uczestnictwa w kulturze, poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, a także poszanowania innych kultur i tradycji, określanie swojej przynależności kulturowej poprzez kontakt z wybranymi dziełami sztuki, zabytkami i tradycją w środowisku rodzinnym, szkolnym i lokalnym, uczestniczenie w życiu kulturalnym środowiska rodzinnego, szkolnego, lokalnego oraz wydarzeniach organizowanych przez najbliższą społeczność; • Kształtowanie wrażliwości estetycznej poprzez kontakt z dziełami literackimi i wytworami kultury, zapoznanie z wybranymi dziełami architektury i sztuk plastycznych należących do polskiego i europejskiego dziedzictwa kultury, wyzwalanie potrzeby kontaktu z literaturą i sztuką dla dzieci; • kształtowanie postaw wyrażających szacunek dla ludzi, niezależnie od religii, statusu materialnego, wieku, wyglądu, poziomu rozwoju intelektualnego i fizycznego oraz respektowanie ich praw, podejmowanie działań w celu zapobiegania dyskryminacji; • inspirowanie do podejmowania aktywności i inicjatyw oraz pracy zespołowej, • wspomaganie działań służących kształtowaniu własnego wizerunku i otoczenia; • przygotowanie do radzenie sobie w sytuacjach codziennych wymagających umiejętności praktycznych, budzenie szacunku dla pracy ludzi różnych zawodów przygotowanie do podejmowania działań mających na celu identyfikowanie i rozwijanie własnych zainteresowań; • wstępne kształtowanie postaw wyrażających szacunek do symboli i tradycji narodowych oraz tradycji związanych z rodziną, szkołą i społecznością lokalną; • kształtowanie umiejętności wyrażania własnych emocji w różnych formach ekspresji;

	• kształtowanie poczucia własnej wartości dziecka, podtrzymywanie ciekawości poznawczej, rozwijanie kreatywności i przedsiębiorczości oraz brania odpowiedzialności za swoje decyzje i działania; • kształtowanie świadomości odmienności osób niepełnosprawnych, innej narodowości, wyznania, tradycji kulturowej oraz ich praw.
Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)	• zapoznanie z podstawowymi zasadami bezpieczeństwa w różnych sytuacjach; • zapoznanie z podstawowymi zasadami bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych, kształtowanie właściwego zachowania się w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia oraz sytuacjach nadzwyczajnych; • kształtowanie umiejętności wyszukiwania, porządkowania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł, korzystania z technologii informacyjno-komunikacyjnych, kształtowanie świadomości negatywnego wpływu pracy przy komputerze na zdrowie i kontakty społeczne oraz niebezpieczeństwa wynikającego z anonimowości kontaktów, respektowanie ograniczeń dotyczących korzystania z komputera, internetu i multimediów; • przygotowanie do bezpiecznego i rozsądnego korzystania z narzędzi i urządzeń technicznych, bezpiecznego organizowania zajęć ruchowych i poruszania się po drogach; • przygotowanie do bezpiecznego korzystania ze środków komunikacji, • zapobiegania i przeciwdziałania sytuacjom problemowym; • kształtowanie umiejętności utrzymywania ładu i porządku wokół siebie, w miejscu nauki i zabawy.

Metody i formy realizacji:

Edukacja wczesnoszkolna – program będzie realizowany przez nauczycieli edukacji wczesnoszkolnej poprzez różnorakie formy i metody pracy, w szczególności metody aktywizujące ucznia. Skierowany jest także do rodziców, którzy są pierwszymi nauczycielami dziecka.

Zorganizowane zostaną prelekcje, warsztaty, konsultacje dla społeczności szkolnej. Realizacja programu musi odbywać się podczas lekcji przedmiotowych, zajęć z wychowawcą oraz podczas wycieczek edukacyjnych, zabaw integrujących zespół klasowy, szkolnych dni projektowych. Nauczyciele pamiętają, iż w podstawie programowej uwzględniono zadania wychowawczo-profilaktyczne aby wzmocnić rolę szkoły.

Cele programu:

- przygotowanie dziecka do uczestnictwa w życiu społecznym szkoły i środowiska lokalnego,
- przygotowanie dziecka do pełnoprawnego w życiu społecznym,

- rozwój kompetencji osobistych i społecznych,
- kształtowanie jednostek twórczych, kreatywnych i zdolnych do kreowania własnym kształceniem.

Zadania i treści wychowawczo-profilaktyczne dla klas IV-VIII

Obszary	Klasa IV	Klasa V	Klasa VI	Klasa VII	Klasa VIII	Metody i formy realizacji zadań
Zdrowie – edukacja zdrowotna	Nabycie podstawowej wiedzy na temat stresu. Inspirowanie młodzieży do myślenia o własnej motywacji do działania. Nabywanie umiejętności gromadzenia i porządkowania wiedzy o sobie. Kształtowanie postaw otwartych na poszukiwanie pomocy oraz porady, kiedy zaczynają się trudności i kiedy wybór jest	Zachęcanie uczniów do pracy nad własną motywacją oraz analizą czynników, które ich demotywują. Kształtowanie umiejętności podejmowania i realizacji zachowań prozdrowotnych. Prezentowanie sposobów pokonywania własnych słabości oraz akceptowania ograniczeń i niedoskonałości.	Kształtowanie umiejętności rozpoznawania własnych cech osobowości. Kształtowanie konstruktywnego obrazu własnej osoby, np. świadomości mocnych i słabych stron. Rozwijanie właściwej postawy wobec zdrowia i życia jako najważniejszych wartości. Doskonalenie i wzmacnianie zdrowia fizycznego.	Kształtowanie postawy proaktywnej, w której uczeń przejmuje inicjatywę, ale też odpowiedzialności za swoje działania, decyzje. Kształtowanie umiejętności świadomego wyznaczania sobie konkretnych celów. Rozwijanie umiejętności hierarchizacji zadań. Podnoszenie poczucia własnej wartości poprzez określanie	Kształtowanie postawy uczniów nastawionej na rozwiązania – charakteryzującej się samoświadomością, wyobraźnią, kreatywnością. Kształtowanie umiejętności wyznaczania sobie celów krótko- i długoterminowych. Rozwijanie umiejętności ustalania priorytetów, uwzględniając kryteria ważności i pilności. Rozwijanie umiejętności oceny własnych możli-	**Lekcje wychowawcze do dyspozycji wychowawcy;** **Lekcje przedmiotowe** Praca w grupach; rajdy, wycieczki rowerowe i piesze; warsztaty szkolenia konsultacje; wycieczki edukacyjne i rekreacyjne; kampanie informacyjne; happeningi; festyny

	ważny i trudny. Kształtowanie postaw prozdrowotnych poprzez promowanie aktywnego i zdrowego stylu życia.			osobistego potencjału. Kształtowanie świadomości własnego ciała z uwzględnieniem zmian fizycznych i psychicznych w okresie dojrzewania.	wości. Kształtowanie świadomości dotyczącej wykorzystania ruchu w życiu człowieka jako skutecznego	zawody sportowe. Metody: aktywizujące: Burza mózgów; SOFT; Dyskusja i inne. Projekt edukacyjny. Wykład interaktywny. Sesje plakatowe
Relacje – kształtowanie postaw społecznych	Kształtowanie umiejętności właściwej komunikacji, stanowiącej podstawę współdziałania. Kształtowanie umiejętności asertywnego wyrażania własnych potrzeb. Rozwijanie wrażliwości na potrzeby i trudności innych ludzi. Kształtowanie postawy szacunku i zrozumienia wobec	Rozwijanie umiejętności rozumienia innych, która sprzyja efektywnej współpracy. Wyzwalanie chęci do działania na rzecz innych osób w celu poprawy ich sytuacji (wolontariat). Rozwijanie poczucia przynależności do grupy (samorząd uczniowski, klub, drużyna, wspólnota). Kształtowanie otwartości na doświadczenia innych ludzi, ich sposobów rozwiązywania	Kształtowanie umiejętności współpracy w dążeniu do osiągnięcia celu. Uwrażliwianie na różne obszary ludzkich problemów i potrzeb poprzez krzewienie potrzeby udzielania pomocy (wolontariat). Rozwijanie umiejętności komunikacyjnych: wyrażanie własnych opinii, przekonań i poglądów.	Kształtowanie umiejętności wchodzenia w interakcje z ludźmi w sposób zapewniający zadowolenie obydwu stron. Kształtowanie umiejętności szukania inspiracji, rozwijanie własnej kreatywności. Rozwijanie odpowiedzialności za siebie i innych (wolontariat).	Rozwijanie umiejętności poszukiwania takich rozwiązań, które stwarzają korzyści dla obydwu stron. Rozwijanie umiejętności dostrzegania pozytywnych aspektów działania zespołowego poprzez docenienie różnic zdań i wiedzy, doświadczeń, specjalizacji, kompetencji. Rozwijanie potrzeby ciągłego doskonalenia siebie jako jednostki, członka rodziny i społeczeństwa.	

	innych osób. Rozwijanie zdolności do inicjowania i podtrzymywania znaczących, głębszych relacji. Budowanie atmosfery wzajemnego szacunku w społeczności szkolnej.	problemów, na nową wiedzę. Rozwijanie świadomości dotyczącej roli osób znaczących i autorytetów.	Rozwijanie świadomości roli i wartości rodziny w życiu człowieka. Rozwijanie samorządności.			
Kultura – normy, wartości, wzory zachowań.	Zapoznanie z rolą zainteresowań w życiu człowieka. Uwrażliwienie na kwestie moralne, np. mówienia prawdy, sprawiedliwego traktowania. Kształtowanie pozytywnego stosunku do procesu	Rozwijanie zainteresowań i pasji uczniów. Budowanie samoświadomości dotyczącej praw, wartości, wpływów oraz postaw. Rozwijanie umiejętno-ści wyrażania własnych emocji.	Rozwój zainteresowań, poszerzenie autonomii i samodzielności . Rozwijanie umiejętności krytycznego myślenia w kontekście analizy wpływów rówieśników i mediów na zachowanie. Dokonywanie analizy postaw, wartości, norm społecznych, przekonań	Popularyzowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego. Rozwijanie pozytywnego stosunku do procesu kształcenia i samokształcenia, zaangażowania w zdobywanie wiedzy i umiejętności. Rozwijanie takich cech	Popularyzowanie wiedzy o różnicach kulturowych oraz rozwijanie umiejętności korzystania z niej w kontakcie z przedsta-wicielami innych narodowości. Popularyzowanie wiedzy i rozwijanie świadomości na temat zasad humanitaryzmu.	

	kształcenia. Kształtowanie potrzeby uczestnictwa w kulturze.	Rozwijanie umiejętności właściwego zachowania się z uwzględnieniem sytuacji i miejsca.	i czynników które na nie wpływają. Rozwijanie szacunku dla kultury i dorobku narodowego.	jak: pracowitość, odpowiedzialność, prawdomówność, rzetelność i wytrwałość. Umacnianie więzi ze społecznością lokalną.	Rozwijanie poczucia odpowiedzialności społecznej poprzez podejmowanie działań na rzecz lokalnej społeczności	
Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych, problemowych	Redukowanie agresywnych zachowań poprzez uczenie sposobów rozwiązywania problemów. Budowanie atmosfery otwartości i przyzwolenia na dyskusję. Uświadamianie zagrożeń wynikających z korzystania z nowoczesnych technologii informacyjnych.	Rozwijanie umiejętności prowadzenia rozmowy w sytuacji konfliktu – podstawy negocjacji i mediacji. Rozwijanie umiejętności identyfikowania przyczyn własnego postępowania. Dokonywanie analizy wpływu nastawienia do siebie i innych na motywację do podejmowania różnorodnych zachowań.	Dostarczanie wiedzy na temat osób i instytucji świadczących pomoc w trudnych sytuacjach. Budowanie atmosfery wsparcia i zrozumienia w sytuacji problemowej oraz promowanie rzetelnej wiedzy mającej na celu zredukowanie lęku. Rozwijanie umiejętności radzenia sobie z własnymi negatywnymi emocjami oraz z zrachowaniami agresywnymi. Kształtowanie	Rozwijanie postaw opartych na odpowiedzialności za dokonywane wybory i postępowanie. Dostarczenie wiedzy z zakresu prawa dotyczącego postępowania w sprawach nieletnich. Przeciwdziałanie ryzykownym zrachowaniom seksualnym. Rozwijanie umiejętności reagowania w sytuacjach	Propagowanie wiedzy na temat prawnych i moralnych skutków posiadania, zażywania i rozprowadzania środków psychoaktywnych. Rozwijanie umiejętności wykorzystywania elementów negocjacji i mediacji w sytuacji rozwiązywania konfliktów. Rozwijanie umiejętności podejmowania działań zgodnych z ze zweryfikowanymi źródłami wiedzy.	

	Zwiększanie wiedzy na temat środków uzależniających i zagrożeń z nimi związanych. Rozwijanie umiejętności troski o własne bezpieczeństwo w relacjach z innymi.	Rozwijanie poczucia osobistej odpowiedzialności, zachęcanie do angażowania się w prawidłowe i zdrowe zachowania.	przekonań dotyczących znaczenia posiadanych informacji, których wykorzystanie pomaga w redukowaniu lęku w sytuacjach kryzysowych. Rozwijanie świadomości dotyczącej prawa do prywatności, w tym do ochronnych danych osobowych oraz ograniczonego zaufania do osób poznanych w sieci.	kryzysowych, niesienia pomocy dotkniętym nimi osobom oraz minimalizowania ich negatywnych skutków. Rozwijanie umiejętności lepszego rozumienia siebie poprzez poszukiwanie i udzielanie odpowiedzi na pytania: Kim jestem? Jakie są moje cele i zadania życiowe?	Utrwalanie umiejętności oceny konsekwencji podejmowanych działań dla siebie i innych – określanie alternatywnych rozwiązań problemu. Rozwijanie umiejętności prowadzenia rozmowy w sytuacji konfliktu-postawy negocjacji i mediacji.	

Cele ogólne programu w klasach IV-VIII

Wyżej opisane zadania dostosowane są do rozwoju uczniów oraz do specyfiki zmian zachodzących w danym okresie życia. Treści wychowawczo- profilaktyczne będą realizowane przez wychowawców podczas godzin będących do dyspozycji wychowawcy oraz przez nauczycieli poszczególnych przedmiotów, szczególnie podczas lekcji WDŻ oraz zajęć z doradztwa zawodowego, uwzględniając obszary zawarte w podstawach programowych przedmiotów kształcenia ogólnego.
Ustalamy, że wówczas temat lekcji wpisujemy do dziennika lekcyjnego poprzedzając taki wpis literami **TWP(kolorem zielonym):** temat zajęć. (kolorem niebieskim lub czarnym)

Program wychowawczo – profilaktyczny na następujące cele ogólne:

- przygotowanie dziecka do uczestnictwa w życiu społecznym szkoły i środowiska lokalnego,
- przygotowanie dziecka do pełnoprawnego w życiu społecznym,
- rozwój kompetencji osobistych i społecznych,
- kształtowanie jednostek twórczych, kreatywnych i zdolnych do kreowania własnym kształceniem.